

INSECTE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR DIN POTENȚIALUL PARC NATURAL „NORDUL GORJULUI”, JUDEȚUL GORJ

PROTECTED INSECTS OF COMMUNITY INTEREST FROM THE POTENTIAL “NORTH OF GORJ” NATURAL PARK, GORJ COUNTY

CORNELIA CHIMIȘLIU

Abstract:

Twelve species of protected insects, of community interest, from the orders: Orthoptera (one species), Coleoptera (five species), and Lepidoptera (six species), identified in the area of the potential “North of Gorj” National Park are presented. This work is based on data published in the specialist papers, and on the original researches obtained from the insects gathered in the years 1953–2005, and preserved at the Natural Sciences Department of the “Museum of Oltenia” Craiova. The identified species are mentioned in the European (Berna Convention, Habitats Directive 92/43/CEE) and Romanian legislation (Order no. 1198/2005, Ministry of the Environment and Waters Management). According to IUCN regulations, the species degrees of endangered have been submitted too.

Key words: Protected insects, comunitary interest, Natural Park „North of Gorj”.

Cuvinte cheie: insecte protejate, interes comunitar, Parc Natura, „Nordul Gorjului”.

INTRODUCERE

Potențialul Parc Natural “Nordul Gorjului” cuprinde zona muntoasă din partea de nord a județului Gorj, cu caracteristici fizico-geografice spectaculoase, cu o mare diversitate de floră și faună.

Teritoriul vizat, deține o pondere infimă (sub 0,5 % din suprafața țării), dar vine în întâmpinarea împlinirii dezideratelor României de a recupera marile întârzieri privind conservarea biodiversității prin arii protejate, în asimilarea acquisului comunitar și în alinierea la normele și standardele europene și în acest domeniu, în cadrul procesului de preaderare la Uniunea Europeană.

În anul 2005, a fost demarat un studiu în vederea elaborării documentației necesare pentru legalizarea constituirii Parcului Natural „Nordul Gorjului”, sub coordonarea d-lui dr. ing. Cristian D. Stoiculescu, de la I.C.A.S., București. Beneficiarul lucrării este Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

Prezenta lucrare vine să completeze datele sintetizate anterior de inițiatorul studiului, atât cu date personale rezultate de cercetările întreprinse de autoare, cât și cu date extrase din lucrările altor autori. Ea reprezintă un modest aport privind speciile protejate de interes comunitar cunoscute până în prezent din acest teritoriu. Considerăm lucrarea un punct de plecare pentru cercetările ulterioare, constituindu-se într-o bază de date științifice.

MATERIAL ȘI METODE DE CERCETARE

Materialul care stă la baza prezentei lucrări îl constituie speciile conservate în Colecțiile entomologice ale Secției de Științele Naturii a Muzeului Olteniei Craiova, colectate de către autoarea lucrării și alți specialiști ai secției, în perioada anilor 1953 - 2006 din perimetrul viitorului Parc Natural “Nordul Gorjului”. La acestea se adaugă semnalări anterioare în lucrări de specialitate (BOBÎRNAC B. & STĂNOIU I., 1966; BOBÎRNAC B., 1972, BOBÎRNAC B. et al., 1969, BOBÎRNAC B. et al., 1982, CHIMISLIU CORNELIA, 2001, CORNELIA CHIMISLIU & CLAUDIA GOGA, 2006, MARCU O., 1928, SERAFIM RODICA et al., 2004, STĂNOIU I. & BOBÎRNAC B., 1965, STĂNOIU I. et al., 1978), precum și observațiile științifice efectuate de autoare în zona menționată.

Speciile identificate sunt prezentate în ordine filetică, pe familii, conform sistemului taxonomic din Fauna Europaea. Pentru lepidoptere am respectat taxonomia și nomenclatura din lucrarea lui RAKOSY et al. (2003).

La fiecare specie s-au menționat: convențiile internaționale sub a caror protecție se găsește și Anexa 3 a Ord. 1198/2005 (abreviat, în paranteză); datele personale (la speciile la care am dispus de date nepublicate; acestea s-au menționat în ordinea alfabetică a localităților, iar în cadrul acestora în ordinea cronologică a datelor de colectare); semnalările anterioare în nordul Gorjului, date sumare despre biologia și ecologia speciilor, cu mențiune sursei bibliografice, unde, cei interesați pot găsi informații ample referitoare la acest aspect, distribuția și măsuri de protecție.

Abrevieri:

Ber-2 – specii consemnate în Anexa nr. 2 (Specii de faună strict protejate) a Convenției de la Berna (Legea 13/1993);

Ber-3 – specii consemnate în Anexa nr. 3 (Specii de faună protejate) a Convenției de la Berna (Legea 13/1993);

HD-2 - specii consemnate în Anexa nr. 2 (specii de interes comunitar a caror conservare necesită desemnarea zonelor speciale de habitate), Directiva Habitats 92/43/CEE/1992;

HD-4 - specii consemnate în Anexa nr. 4 (specii de interes comunitar care necesită protecție strictă), Directiva Habitats 92/43/CEE/1992;

*- s-au marcat speciile prioritare din Directiva Habitats, Convenția de la Berna și Ord. MMGA nr. 1198/2005;

Grade de periclitate: **CR** – taxoni critic periclitați = Critical endangered; **VU**– taxoni vulnerabili, = Vulnerable; **NT** – taxoni potențial amenințați = Near threatened, **LR** - Specie cu risc redus, nepericlitată = Lower Risk; conform uzanțelor IUCN 2006;

3^A - specii consemnate în Anexa nr. 3 (Specii de animale și plante care necesită o protecție strictă, de interes comunitar) din Ord. MMGA nr. 1198/2005;

CRL – prezența speciilor de lepidoptere în Cartea Roșie lepidopterelor din Europa.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Speciile protejate identificate în perimetrul potențialului Parc Național „Nordul Gorjului”, aparțin ordinelor: Coleoptera (5 specii, 5 genuri), Lepidoptera (6 specii, 5 genuri) și Orthoptera (1 specie, un gen). Ele au fost colectate sporadic, pe parcursul a 52 de ani, în perioada 1953 – 2005, dar cu predilecție în ultimii ani ai acestei perioade.

Analizând datele sintetizate din literatura de specialitate consultată referitoare la zona analizată în prezenta lucrare, am observat că nu s-au întreprins studii sistematice în zona muntoasă din nordul județului Gorj. Astfel, de la lucrarea lui OREST MARCU (1928) în care autorul a publicat o listă de specii din ordinul Coleoptera, până în anul 1965 (STĂNOIU I. & BOBÎRNAC B. 1965), nu apar alte date. Chiar și după această an, sunt puține lucrări care conțin date din acest perimetru.

Totuși, unele specii de coleoptere semnalate de MARCU O. (1928), de la Cloșani și Tismana precum: *Rosalia alpina*, *Morimus funereus* și *Lucanus cervus*, au fost regăsite de autoare în materialul analizat, inclusiv în anul 2005, în perimetrul potențialului Parc Natural (Cheile Bistriței, Cheile Galbenului, Cheile Bistriței), ceea ce atestă faptul că activitatea antropică nu a afectat prea mult biotopii preferați de speciile menționate mai sus.

În schimb, speciile de lepidoptere precum *Lycaena dispar rutilla* și *Maculinea arion* au fost semnalate în zonă, începând cu anul 1965 (STĂNOIU I. & BOBÎRNAC B., 1965), (BOBÎRNAC B. et al., 1966) de la Novaci și din Cheile Sohodol. În urma cercetărilor proprii până în anul 2005, am constatat că aceste specii sunt prezente în entomofauna Cheilor Sohodol.

Speciile: *Colias myrmidone* și *Maculinea nausithous* sunt semnalări noi pentru această zonă.

Trebuie să menționez că nu tot materialul entomologic conservat la Secția de Științele Naturii este determinat. Determinarea lui, va duce cu siguranță, la creșterea numărului de specii protejate din această zonă.

Încadrarea taxonomică a speciilor protejate identificate este redată în tabelul nr. 1.

Tabelul 1

Insecte protejate de interes comunitar identificate în perimetrul potențialului Parc Național „Nordul Gorjului”.
Protected insects, of community interest identified in the area of the potential “North of Gorj” National Park

Ordin	Familie	Gen	Specie	Statut IUCN	
COLEOPTERA	CERAMBYCIDAE	<i>Cerambyx</i>	<i>C. cerdo</i>	VU	
		<i>Rosalia</i>	* <i>R. alpina</i>	VU	
		<i>Morimus</i>	<i>M. funereus</i>	VU	
	LUCANIDAE	<i>Lucanus</i>	<i>L. cervus</i>	LR	
	SCARABAEIDAE	<i>Osmoderma</i>	* <i>O. eremita</i>	VU	
LEPIDOPTERA	PAPILIONIDAE	<i>Parnassius</i>	<i>P. mnemosyne</i>	NT	
	PIERIDAE	<i>Colias</i>	<i>C. myrmidone</i>	VU	
		LYCAENIDAE	<i>Lycaena</i>	<i>L. dispar rutilla</i>	VU
			<i>Maculinea</i>	<i>M. arion</i>	NT
			<i>Maculinea nausithous</i>	CR	
	ARCTIIDAE	<i>Euplagia</i>	* <i>E. quadripunctaria</i>	-	
ORTHOPTERA	TETTIGONIIDAE	<i>Pholidoptera</i>	<i>P. transsylvanica</i>	-	
3	8	12	12		

Lista siturilor de colectare:

Bârsești	Lainici
Bumbești	Mohoru – 2380 m (M-ții Parâng)
Cerbu - 1820 m (M-ții Parâng)	Munții Vâlcan
Cheile Bistriței	Novaci
Cheile Galbenului	Parângul Mare – 2518 m (M-ții Parâng)
Cheile Sohodol	Păpușa – 2150 m (M-ții Parâng)
Cloșani	Pietrele Albe
Corneșu Mare (M-ții Parâng)	Rânca – 1650 m
Dengheru - 2240 m (M-ții Parâng)	Tismana

Prezentăm în continuare în ordine filetică, speciile protejate identificate:

Ordinul **ORTHOPTERA**
 Suprafamilia **TETTIGONIOIDEA**
 Familia **TETTIGONIIDAE**
 Subfamilia **TETTIGONIINAE**

Pholidoptera transsylvanica (FISCHER, 1853), (3^A)

Biologie și ecologie: Specia trăiește în biotopuri mezofile și higrofile, în pajiști subalpine, dar mai ales în locurile tufoase din luminișurile și marginile pădurilor. Specie montană, ajunge până la 2200 m. La înălțimi mici apare rar. Se hrănește mai ales cu ortoptere mici. Ponta o depune în sol. Eclozarea are loc în perioada mai-iunie. Adulții se întâlnesc în lunile iulie-octombrie.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Polovragi (Mții.Capățâanii) (BELA KIS, 1967), Râncea și Corneșu Mare (Parâng) (BOBÎRNAC B., 1972); Masivul Parâng (Râncea - 1650 m, Cerbu - 1820 m, Păpușa - 2150 m, Dengheru - 2240 m, Mohoru - 2380 m, Parângul Mare - 2518 m) (BOBÎRNAC B. et al, 1982).

În **România** se întâlnește în tot lanțul carpatic (BELA KIS, 1967).

Distribuție geografică: Croația, Ungaria, România, Slovacia, Yugoslavia (Fauna Europaea).

Ordinul: **COLEOPTERA**
 Familia **CERAMBYCIDAE**
 Subfamilia: **CERAMBYCINAE**

Cerambyx cerdo LINNAEUS, 1758 (**HD-2, HD-4, Ber-2, VU, 3^A**)

Biologie și ecologie: Specia se dezvoltă în lemnul stejarului, castanului, fagului, nucului, ulmului, frasinului. Metamorfoza durează în general 3 ani; uneori se poate prelungi până la 5 ani. Adulții sunt nocturni și crepusculari. Ziua stau ascunși în coroanele arborilor, scorburi, etc. Zborul are loc în lunile mai-august (PANIN & SĂVULESCU, 1961). După ENE (1971), durata generației este de 3-4 ani. Se întâlnește în păduri bătrâne de foioase, în special cele de cvercinee și uneori în parcuri și grădini.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Bumbăști, Novaci (BOBÎRNAC B. et al, 1999a), Bumbăști, Novaci (SERAFIM RODICA et al., 2004).

În **România** a fost semnalată în toată țara. (PANIN & SĂVULESCU, 1961).

Distribuție geografică: Europa (Belorusia, Italia, Franța, Grecia, Republica Moldova, Spania, Ucraina, etc.), Crimeea, Caucaz, Transcauzia, Asia Mica, Siria, Iran, Turcia de Nord-Est, Sicilia, Africa de Nord (NECULISEANU Z., et al., 1992).

Măsuri de protecție: conservarea și protejarea biotopilor caracteristici, reducerea tratamentelor chimice în biotopii preferați și interzicerea colectării speciei de către colecționarii amatori.

****Rosalia alpina*** (LINNAEUS, 1758), (**HD*-2, HD-4, Ber-2*, VU, 3^A**)

Date personale: Cheile Bistriței - 08.08.2005; Cheile Galbenului - 14.08.2003; 10.08.2005; Cheile Sohodol - 28.06.2000.

Biologie și ecologie: Metamorfoza durează circa 2-3 ani. Femela depune ouăle în crăpăturile sau rănile scoarței copacilor. Adulții sunt activi în zilele însorite și zboară în perioadelor iunie-septembrie. Ajunge până la altitudinea de 1500 m. (PANIN & SĂVULESCU, 1961). Se întâlnește în special în complexul fagului și coniferelor, mai rar în cel al stejarului. Accidental, poate fi observat și în complexul stepelor cu graminee.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Cloșani, Tismana (MARCU O., 1928), Bumbăști, Cheile Sohodol, (BOBÎRNAC B. et al, 1999a), Bumbăști, Cheile Sohodol, Pietrele Albe (SERAFIM RODICA et al., 2004).

Distribuție geografică: Europa Centrală și Meridională, Caucaz, Transcauzia, Crimeea, Turcia de Nord-Est, Siria, Israel (NECULISEANU Z. et al., 1992).

Măsuri de protecție: Desemnarea ariilor speciale de conservare, interzicerea colectării speciei de către colecționari și conservarea biotopilor caracteristici.

Subfamilia **LAMIINAE**

Morimus funereus MULSANT, 1863, (**HD-2, VU, 3^A**)

Date personale: Cheile Sohodol - 10.08.2000; 09.08.2004; 09.08.2005.

Biologie și ecologie: Larva se dezvoltă în trunchiuri de stejari uscați (ENE, 1971). Conform celor menționate de PANIN & SĂVULESCU (1961), adulții zboară în lunile mai-iulie. Autoarea l-a colectat în Cheile Sohodol și în prima parte a lunii august. Se întâlnește în păduri de foioase (în special păduri de cvercinee și fâgete), dar și în pădurile de conifere (PANIN & SĂVULESCU, 1961)

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Cloșani, Tismana (MARCU O., 1928), Valea Sohodol (BOBÎRNAC B., 1971); Bumbăști, Novaci (BOBÎRNAC B. et al, 1999a), Bumbăști, Cheile Sohodol, Lainici, Râncea (SERAFIM RODICA et al., 2004).

În **România** a fost semnalată în toată țara (PANIN & SĂVULESCU, 1961).

Distribuție geografică: Spania, Franța, Italia, sudul Austriei, Croația, Bulgaria, Republica Moldova, Peninsula Balcanică, Ucraina etc. (NECULISEANU Z. et al., 1992).

Măsuri de protecție: Protejarea arborilor bătrâni din pădurile de foioase; interzicerea colectării speciei de către colecționarii amatori; reducerea tratamentelor chimice în ecosistemele forestiere; conservarea și protejarea biotopilor caracteristici.

Familia: **LUCANIDAE**

Subfam. LUCANINAE

Lucanus cervus LINNAEUS, 1758, (HD-2, Ber-3, LR, 3^A)

Date personale: Bârsești 1 ♀ 16.05.1953; Cheile Bistriței 1 ♂ 11.08.2005; Cheile Sohodol 1 ♂ și 1 ♀ 15.06.1979; 1 ♂ 15.05.1987; Lainici 1 ♀ 06.05.1967; Pietrele Albe: 1 ♂ și 1 ♀ 19.06.1999; 4 ♂♂ și 3 ♀♀ 20.06.1999; Tismana 1 ♂ 23.06.1970.

Biologie și ecologie: specie sapro-xilofagă, prezentă în stejăretele bătrâne. Larva de tip melolontiform se dezvoltă în lemn putred de specii de foioase din diverse familii: Betulaceae (*Alnus* spp., *Carpinus* spp.), Fagaceae (*Quercus* spp., *Fagus* spp.), Hippocastanaceae (*Aesculus* spp.), Juglandaceae (*Juglans* spp.), Moraceae (*Morus* spp.), Oleaceae (*Fraxinus* spp.), Salicaceae (*Salix* spp., *Populus* spp.), Tiliaceae (*Tilia* spp.), Ulmaceae (*Ulmus* spp.), Aceraceae (*Acer* spp.), pomi fructiferi din familia Rosaceae (*Pyrus* spp., *Malus* spp., *Cerasus*, *Prunus* spp.) și chiar în lemn de rășinoase din familia Pinaceae (*Picea* spp., *Pinus* spp.) (MAES J.M., 2005).

Dezvoltarea larvară durează 4-5 ani și este influențată de temperatură, umiditate și hrană. Adulții apar în luna iunie și se pot întâlni până în luna iulie, inclusiv. Sunt coleoptere nocturne și crepusculare; ziua stau pe ramurile sau trunchiul copacilor; foarte rar zboară ziua. Adulții se hrănesc cu seva fermentată ce se scurge din rănilor copacilor. Se întâlnește în păduri bătrâne de foioase, preferând în special pădurile de cvercinee, din zonele de stepă și silvostepă., dar și în parcuri sau grădini.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Cloșani, Tismana (MARCUS O., 1928), Valea Sohodol (BOBÎRNAC B. et al, 1999a).

În România: Azuga, Filaret, Căldărușani (FLECK, 1905), București, Broșteni, (MONTANDON, 1906), Cernavodă (OCHS, 1921), Baș Punar *Lucanus cervus turcicus* Sturm, (NEGRU & ROȘCA, 1967), Munții Gurghiului (Valea Târnava Mică), Munții Harghita (Perla Harghitei, Deva) (SZEL et al., 1997), Letea, București (Băneasa) Carpații sudici, județele Ialomița, Brăila și Botoșani (PROCHEȘ, 1997).

Distribuție geografică: Europa, Asia Mijlocie, Crimeea, Caucaz, Africa de Nord (NECULISEANU Z. et al. , 1992).

Măsuri de protecție: Protejarea arborilor bătrâni din pădurile de foioase, conservarea și protejarea biotopilor caracteristici, interzicerea colectării speciei de către colecționarii amatori;

Familia: **SCARABAEIDAE**

Subfamilia: TRICHIINAE KOLBE, 1897

Osmoderma eremita (SCOPOLI, 1763), (HD*-2, HD-4, Ber-2, VU, 3^{A*})

Biologie și ecologie. Specie foarte rară în fauna de coleoptere a țării; se întâlnește din zona antestepei până în cea a fagului (S. PANIN, 1957). Larva trăiește în lemnul putrezit al scorburilor din trunchiul speciilor de foioase: măr, păr, plop, stejar. Metamorfoza durează de obicei 3 ani. Adulții se hrănesc cu scurgeri fermentate din arbori. Sunt activi în decursul lunilor iunie-septembrie, când pot fi observați zburând sau așezați pe trunchiuri de copaci cu scurgeri de sevă. Se întâlnește în păduri bătrâne de foioase, livezi și parcuri cu copaci bătrâni și scorbuși.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Tismana (BOBÎRNAC B. et al., 1999b); Cheile Sohodol, Tismana (CHIMIȘLIU CORNELIA, 2001, CHIMIȘLIU CORNELIA, 2004).

În România a fost semnalată în Dobrogea și Moldova (AL. MONTANDON, 1906, 1908), Muntenia (E. FLECK, 1904, S. PANIN, 1957) și Transilvania (K. PETRI, 1912).

Distribuție geografică: Europa, exceptându-se partea septentrională, Belarusia, Republica Moldova, Rusia europeană (la nord până la Sankt Petersburg, iar la sud până la granița sudică a zonei antestepelor), Ucraina, Caucazul de Nord (NECULISEANU Z. et al., 1992).

Măsuri de protecție: interzicerea colectării speciei de către colecționari; protejarea biotopilor preferați.

Ordinul **LEPIDOPTERA**

Suprafamilia **PAPILIONOIDEA**

Familia **PAPILIONIDAE** LATREILLE, [1802]

Subfamilia **PARNASSIINAE** DUPONCHEL, [1835]

Parnassius mnemosyne BRYK, 1925 (Ber-2, HD-4, NT, 3^A, CRL)

Date personale: Cheile Sohodol – 15.08.2003.

Biologie și ecologie: Specia are o singură generație pe an. Adulții zboară în lunile mai – iunie; sunt nectarivori. Larvele sunt monofage; se hrănesc exclusiv cu frunze de brebenei (*Corydalis* ssp.). Se întâlnește în liziera pădurilor de foioase și în amestec, în poieni și lunci montane.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Novaci (CORNELIA CHIMIȘLIU, CLAUDIA GOGA, 2006).

În România este menționată până în anul 2001 din fauna Olteniei, Munteniei, Moldova, Banat și Dobrogei. (RAKOSY, 2003).

Distribuție geografică: Europa, Caucaz, Transcaucazia, Asia Mijlocie, Cazahstan.

Măsuri de protecție: idem, specia precedentă.

Familia **PIERIDAE** DUPONCHEL, [1835]

Subfamilia COLIADINAE SWAINSON, 1827

Colias myrmidone (ESPER, 1780), (**VU, 3^A, CRL**)

Date personale: Cheile Sohodol - 14.08.2001; Rânca – 04.08.1980.

Biologie și ecologie: Specia are două generații/an. Adulții primei generații zboară în lunile aprilie-mai; cei ai generației a II-a, în august-septembrie. Se întâlnește în luncile râurilor, coaste însorite cu vegetație abundentă, liziera pădurilor de foioase.

În **România** este menționată din fauna Munteniei, Banatului și a Crișanei doar înainte de 1980. În celelalte provincii ale țării: Moldova, Transilvania, Maramureș și Dobrogea, a fost semnalată și după 1990 (RAKOSY, 2003). Din Oltenia a fost semnalată și recent (CHIMIȘLIU & GOGA, 2006), din județele Mehedinți și Vâlcea.

Distribuție geografică: Europa (Austria, Bulgaria, Cehia, Polonia, Republica Moldova, Rusia, Ungaria Caucaz), ținutul Altai, Asia Mică.

Măsuri de protecție: conservarea și protejarea biotopilor preferați de specie, evitarea tratamentelor chimice în biotopii speciei, interzicerea colectării speciei de către colecționari.

Este prima semnalare în fauna Olteniei.

Familia **LYCAENIDAE** [LEACH], [1815]

Subfamilia LYCAENINAE [LEACH], [1815]

Lycaena dispar rutilla (WERNWBURG, 1864), (**HD-2, HD-4, Ber-2, VU, 3^A, CRL**)

Date personale: Munții Vâlcan – 09.08.1991; Cheile Sohodol – 15.08.2003, 10.08.2004.

Biologie și ecologie: specie în pericol de dispariție, datorită restrângerii suprafețelor cu biotopi preferați (păduri cu umiditate crescută, terenuri mocirloase și turbării) (STANĚK V.J., 1989).

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Valea Sohodol (BOBÎRNAC B. et al., 1966).

În **România** este menționată din fauna Munteniei, Banatului, Moldovei, Transilvaniei, Dobrogei și Maramureșului până în anul 2001; în fauna Olteniei și Crișanei n-a mai fost semnalată după anul 1990, (RAKOSY, 2003).

Distribuție geografică: sporadic, în Europa sud-estică (STANĚK V.J., 1989).

Maculinea arion (LINNAEUS, 1758), (**HD-4, Ber-2, NT, 3^A, CRL**)

Date personale: Cheile Sohodol – 28.06.2000; 17.08.2002; 08.08.2004.

Biologie și ecologie: Adulții zboară în lunile iunie - august. Larva se dezvoltă pe specii de *Thymus*.

Semnalări anterioare în nordul Gorjului: Novaci (STĂNOIU I. & BOBÎRNAC B., 1965), Tismana (BOBÎRNAC B. & STĂNOIU I., 1966).

În **România** este menționată din fauna Munteniei, Banatului, Moldovei, Transilvaniei, Dobrogei și Maramureșului până în anul 2001; în fauna Olteniei și Crișanei n-a mai fost semnalat după anul 1980 (RAKOSY, 2003).

Maculinea nausithous (BERGSTRÄSSER, 1779) = *arcas* ROTENBURG, 1775

(**HD-2, HD-4, Ber - 2, CR, 3^A, CRL**)

Date personale – Cheile Sohodol – 21.07.1999.

În **România** este menționată din fauna Moldovei și Transilvaniei, până în anul 2001; în fauna Maramureșului n-a mai fost semnalată după anul 1990, (RAKOSY, 2003).

Este prima semnalare în fauna Olteniei.

Familia **ARCTIIDAE**

Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria* (PODA, 1761) (HD*-2**)

Date personale: Baia de Fier – 29.05.1958; 20.08.1975; Cheile Oltețului – 21.08.1993; Cheile Sohodol – 21.08.1993; 10.08.1994; 15.08.1994; 31.07.1994; 27.07.1995; 05.08.1996; 22-23-07-1999; 13.08.2001; 05.08.2003; 09.08.2004; 11.08.2004; Tismana – 23.08.1992.

Semnalări anterioare: Valea Sohodol (BOBÎRNAC B. et al., 1969); Rânca-Parâng (STĂNOIU I. et al., 1978).

În **România** a fost semnalată din toată țara până în anul 2001. În Crișana nu a mai fost menționată după anul 1990 (RAKOSY, 2003). În Cheile Sohodol este o specie destul de frecventă. Se observă zburând în număr destul de mare în special în amurg și dimineața. Nu este consemnată în Cartea Roșie a lepidopterelor din Europa.

CONCLUZII

Au fost identificate 12 specii de insecte protejate de interes comunitar, care atestă diversitatea entomofaunei zonei și necesitatea protejării ei în vederea conservării. Dintre speciile identificate, *Colias myrmidone* (ESPER, 1780) și *Maculinea nausithous* (BERGSTRÄSSER, 1779) sunt semnalări noi pentru zonă, celelalte 10 fiind cunoscute anterior.

Conform uzanțelor IUCN, specia *Maculinea nausithous* (BERGSTRÄSSER, 1779) este taxon critic periclitat (Critical endangered), 6 specii sunt vulnerabile (Vulnerable), 2 specii aparțin categoriei taxonilor potențial amenințați (Near threatened), iar o specie aparține categoriei de taxoni cu risc redus (Lower Risk).

Considerăm că identificarea speciilor protejate de insecte de interes comunitar care se alătură speciilor protejate de interes comunitar identificate din alte clase de nevertebrate și vertebrate, justifică inițiativa inițiatorilor studiului necesar pentru legalizarea constituirii Parcului Natural „Nordul Gorjului”.

Entomofauna potențialului Parc Național „Nordul Gorjului”, este puțin cercetată și cunoscută, de aceea se impune efectuarea unor studii sistematice pentru cunoașterea diversității acestui grup de nevertebrate.

BIBLIOGRAFIE

- KIS B. 1967. *Studiul ortopterelor din R. S. România*. (teză de doctorat).
- BOBÎRNAC B. & STĂNOIU I. 1966. *Contribuții la cunoașterea entomofaunei din zona subcarpatică a Olteniei*. Bul. Șt. I.A.C. 8: 347-362.
- BOBÎRNAC B. 1972. *Cu privire la ecologia entomofaunei în condițiile Olteniei (II)*. Stud. și cerc. Tg. Jiu: 106-114.
- BOBÎRNAC B., MATEI IULIA, COSTESCU C. 1971 *Contribuții la cunoașterea entomofaunei din zona subcarpatică a Olteniei (III)*. In: Lucr. Simp. Fauna, flora și vegetația. Olteniei. Univ. Craiova: 55-64.
- BOBÎRNAC B., MATEI IULIA, STĂNOIU I. 1982. *Contribuții asupra entomofaunei din Oltenia și propuneri pentru protecția speciilor rare*. Stud. și cerc. Drobeta. Turnu Severin: 167-174.
- MARCU O., CHIMIȘLIU CORNELIA 1999a. *Cu privire la sistematica și ecologia coleopterofaunei din zona subcarpatică a Olteniei în ultimii 70 de ani (1928-1998)*. Muzeul Olteniei Craiova. Oltenia. Stud. și com. Șt.nat. **XV**. Craiova: 83-95.
- BOBÎRNAC B., CHIMIȘLIU CORNELIA, MITREA I. 1999b. *Asupra taxonomiei și ecologiei familiei Scarabaeidae (Coleoptera-Insecta) din zonele colinară și montană ale Olteniei*. Muzeul Olteniei Craiova. Oltenia. Stud. și com. Șt. Nat. **15**. Craiova: 96-99.
- CHIMIȘLIU CORNELIA. 2001. *Contribuții la cunoașterea speciilor subfamiliei Trichiinae (Insecta: Coleoptera: Scarabaeidae) din fauna de coleoptere a Olteniei*. Muz. Jud. Argeș. Argeșis. Stud. și com. Șt. Nat. **9**. Pitești: 239-245.
- CORNELIA CHIMIȘLIU & CLAUDIA GOGA. 2005. *Catalogul macrolepidopterelor Donației „Ioan Stănoiu”, conservată în patrimoniul Secției de Științele Naturii a Muzeului Olteniei Craiova. C.M.Ș.N. „Ion Borcea”, Bacău*. Stud. și com. **20**: 103-120
- ENE I. M. 1971. *Entomologie forestieră*. Edit. Ceres București: 267 - 270.
- MAES J. M. 2005. *Lucanidae of the world catalogue by genera*. <http://bio-nica.org/Lucanidae/0-Lucanidae.htm>
- MARCU O. 1928. *Contribuții la cunoașterea coleopterelor Olteniei*. Arh. Olteniei, an **VII**. sept.-dec. nr. 39-40: 473-487
- NECULISEANU Z., STRATAN V., VEREȘCIAGHIN B., OSTAFICIUC V. 1992. *Insectele rare și pe cale de dispariție din Moldova*. Chișinău: Știința: 115p.
- PANIN & SĂVULESCU, 1961. *Coleoptera. Familia Cerambycidae (Croitari)*. Fauna RPR. Insecta. **10**(5). Edit. Acad. RPR. București: 523 p.
- SERAFIM RODICA, CHIMIȘLIU CORNELIA, LILA NARCISA GIMA. 2004. *Catalogul Colecției de Cerambycidae (Insecta: Coleoptera: Cerambycoidea) din patrimoniul Muzeului Olteniei Craiova*. Muz. Olteniei Craiova. Oltenia. Stud. și com. Șt. Nat. **20**. Craiova: 189-197.
- STANĚK V.J. 1989. *Encyclopédie des papillons*. Artia. Praga: 325 p.
- STĂNOIU I. & BOBÎRNAC B. 1965. *Contribuții la studiul lepidopterelor din Oltenia (I)*. Soc. de Șt. Nat. și Geogr. din RPR. Com. de zool. **3**: 217-226
- STĂNOIU I., BOBÎRNAC B., COPĂCESCU S. 1978. *Noi date asupra macrolepidopterelor din Oltenia (Nota V)*. Stud. și cerc. CCES Gorj. Tg. Jiu: 237-244
- * * * *Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive)*. <http://europa.eu.int/comm/environment/nature/hab-an5en.htm>.
- * * * *Legea nr. 13 / 1993 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979*. Monitorul Oficial al României, An. V, nr. 62/25 martie 1993: 1 - 20.
- *** *Ordinul nr. 1.198/25 noiembrie 2005, pentru actualizarea Anexelor nr. 2, 3, 4, 5 la O.U.G. nr.236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. Aprobata cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001*. Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 1097/6.XII.2005. Partea I.
- *** *2006 IUCN Red List of Threatened Species*. IUCN 2006. <www.iucnredlist.org>.

Cornelia Chimișliu

Muzeul Olteniei Craiova – Științele Naturii
Str. Popa Șapcă, nr. 8, Craiova, RO- 20000, România
e-mail: chimisliu_cornelia@yahoo.com